

Obsah

Úvodní slovo (<i>Cyril Höschl</i>)	11
Předmluva editora (<i>Michal Miovský</i>)	13
Seznam autorů	19
1 Historie užívání konopí a konopných drog (<i>Michal Miovský, Roman Gabrhelík, Jaroslav Vacek, Lumír O. Hanuš</i>)	21
1.1 Nejstarší doklady užívání konopí a konopných drog	21
1.1.1 Psychoaktivní látky a šamanské rituály	21
1.1.2 Psychoaktivní látky a jejich možná souvislost se vznikem a vývojem paleolitického a neolitického umění	24
1.2 Přímé důkazy o užívání konopných drog	32
1.2.1 Nejstarší písemné doklady užívání konopných drog	33
1.2.2 Doklady užívání konopných drog z období středověku a raného novověku	42
1.3 Užívání konopných drog v moderní historii	44
Souhrn	57
Literatura	57
2 Konopí a v něm obsažené psychoaktivní látky	63
2.1 Botanika konopí (<i>Hana Gabrielová, Michal Ruman</i>)	63
2.1.1 Morfologická a anatomická charakteristika konopí.	66
2.1.2 Vývoj konopí, choroby, škůdci a nároky na prostředí	68
2.2 Potence a kultivace konopí (<i>Tomáš Zábranský</i>)	70
2.2.1 Potence konopí, její změny v čase a možné důsledky	70
2.2.2 Vliv klimatických podmínek ČR na množství obsahových (kanabinoidních) látek v konopí (<i>Lumír O. Hanuš</i>).	80
2.3 Chemie kanabinoidů a endokanabinoidů (<i>Lumír O. Hanuš</i>)	89
2.3.1 Endokanabinoidní látky	91
2.3.2 Biosyntéza a rozpad endokanabinoidních látek	93
2.3.3 Význam syntetických kanabinoidních látek ve výzkumu.	93
2.4 Farmakokinetika THC (<i>Pavel Krmenčík</i>)	100
2.4.1 Aplikace a absorpce	100
2.4.2 Distribuce THC	104
2.4.3 Metabolismus THC	105
2.4.4 Exkrece (vylučování) kanabinoidů	107
2.5 Farmakodynamika kanabinoidů (<i>Alexandra Šulcová</i>)	108
Souhrn	114
Literatura	115
3 Užívání a uživatelé konopných drog	125
3.1 Modality konopných drog (<i>Roman Gabrhelík, Tomáš Zábranský, Michal Miovský</i>)	125
3.1.1 Marihuana	126

3.1.2	Hašiš	128
3.1.3	Konopný (hašišový) olej	130
3.1.4	Méně obvyklé formy konopných drog	131
3.2	Vzorce užívání konopných drog a parafernálie (<i>Roman Gabrhelík, Pavel Kubů, Michal Miovský, Tomáš Zábranský</i>)	132
3.2.1	Aplikace konopných drog inhalací	132
3.2.2	Aplikace konopných drog perorálně	134
3.2.3	Injekční aplikace konopných drog	135
3.2.4	Transdermální aplikace	135
3.2.5	Parafernálie konzumace konopí	135
3.3	Konopná drogová scéna a černý trh (<i>Michal Miovský, Jaroslav Šejvl</i>)	145
3.4	Uživatelé konopných drog (<i>Lenka Miovská, Jaroslav Vacek, Roman Gabrhelík</i>)	162
3.4.1	Typologie uživatelů konopných drog	163
3.4.2	Motivace k užívání konopných drog	164
3.4.3	Osobnostní charakteristiky uživatelů konopných drog	165
3.4.4	Osobnostní charakteristiky adolescentních uživatelů	167
3.5	Obraz užívání a uživatelů konopných drog v médiích (<i>Vojtěch Sivek, Lenka Miovská, Michal Miovský</i>)	169
3.6	Epidemiologie užívání konopných drog a s ním souvisejících fenoménů	182
3.6.1	Epidemiologie užívání konopných drog ve světě (<i>Tomáš Zábranský</i>)	183
3.6.2	Epidemiologie užívání konopných drog a s ním souvisejících fenoménů v České republice (<i>Lenka Miovská, Michal Miovský</i>)	192
3.6.3	Spotřeba a ekonomické aspekty spojené s černým trhem s konopnými drogami (<i>Jiří Vopravil</i>)	204
	Souhrn	211
	Literatura	212
4	Akutní intoxikace konopnými drogami	219
4.1	Behaviorální projevy akutní intoxikace (<i>Jaroslav Vacek</i>)	219
4.2	Prožitek akutní intoxikace (<i>Jaroslav Vacek</i>)	220
4.2.1	Historický přehled výzkumů prožitku akutní intoxikace	221
4.2.2	Faktory ovlivňující akutní intoxikace	225
4.2.3	Prožívání průběhu akutní intoxikace	232
4.2.4	Fenomenologie prožitku akutní intoxikace	234
4.2.5	Typologie konopných raušů	236
4.3	Lidská sexualita v kontextu akutní intoxikace konopnými drogami (<i>Tomáš Blaha</i>)	240
4.3.1	Kulturněantropologické studie	240
4.3.2	Studie zaměřené na účinky užití konopí	242
4.3.3	Biologicky orientované studie	244
4.3.4	Studie zaměřené na rizikovost sexuálního chování	245
4.4	Vybraná rizika spojená s akutní intoxikací	248

4.4.1	Akutní psychické komplikace po užití konopných drog: bad trip (<i>Jiří Dvořáček</i>)	250
4.4.2	Konopné drogy, řízení motorových vozidel a další rizikové činnosti (<i>František Vorel</i>).	258
4.4.3	Průkaz a stanovení kanabinoidů v biologickém materiálu (<i>František Vorel, Marie Dědičová</i>)	261

Souhrn	264
------------------	-----

Literatura	264
----------------------	-----

5 Závislost na konopných drogách

(<i>Jiří Dvořáček, Michal Miovský, Alexandra Šulcová</i>)	273
---	-----

5.1	Neurobiologický model závislosti a konopné drogy	273
5.1.1	Obecný model neurobiologie závislosti	273
5.1.2	Neurobiologický model závislosti a konopné drogy.	276

5.2	Klinická a behaviorální úroveň pohledu na závislost	278
-----	---	-----

Souhrn	286
------------------	-----

Literatura	286
----------------------	-----

6 Rizika vzniku afektivních a psychotických stavů

v důsledku užívání konopných drog	293
---	-----

6.1	Uživatelé konopných drog v kontextu žádosti o léčbu (<i>Lenka Miovská, Michal Miovský</i>)	293
-----	---	-----

6.1.1	Dotazníkové šetření v ČR	294
-------	------------------------------------	-----

6.1.2	Studie provedená v ČR prostřednictvím kvalitativních metod.	295
-------	--	-----

6.2	Psychiatrická komorbidita u uživatelů konopných drog (<i>Michal Miovský, Lenka Miovská</i>)	298
-----	--	-----

6.3	Užívání konopných drog a problematika psychotických stavů a schizofrenie (<i>Jiří Horáček</i>)	300
-----	---	-----

6.3.1	Neurobiologický poklad potenciální role kanabinoidů v rozvoji psychóz	301
-------	--	-----

6.3.2	Způsobují konopné drogy specifický psychotický stav? Otevřená otázka „kanabisové psychózy“	304
-------	---	-----

6.3.3	Způsobuje užívání konopných drog schizofrenii?	307
-------	--	-----

6.3.4	Terapie psychóz spojených s užíváním konopných drog	310
-------	---	-----

6.4	Užívání konopných drog a afektivní poruchy (<i>Jiří Horáček</i>)	312
-----	--	-----

6.4.1	Neurobiologický efekt kanabinoidů jako podklad pro ovlivnění emotivity	313
-------	---	-----

6.4.2	Užívání konopných drog a rozvoj poruch nálady: kazuistická pozorování a studie v klinických populacích	313
-------	---	-----

6.4.3	Užívání konopných drog a rozvoj poruch nálady: populační studie	314
-------	--	-----

6.4.4	Užívání konopných drog v adolescenci a rozvoj deprese	315
-------	---	-----

6.4.5	Časová následnost rozvoje poruch nálady a užívání konopných drog	316
-------	---	-----

6.4.6	Terapie afektivních poruch spojených s užíváním konopných drog	317
-------	---	-----

6.5	Léčba vybraných psychiatrických komplikací u uživatelů konopných drog: kazuistiky (<i>Jiří Dvořáček, Michal Miovský</i>)	318
6.5.1	Ustavní odvykací léčba	319
6.5.2	Ambulantní léčba	322
	Souhrn	325
	Literatura	327
7	Jiná zdravotní a psychosociální rizika spojená s užíváním konopných drog	335
7.1	Somatická rizika spojená s užíváním konopných drog (<i>Pavel Krmenčík</i>)	335
7.1.1	Toxicita	336
7.1.2	Vliv na plíce	336
7.1.3	Vliv na imunitní systém	340
7.1.4	Vliv na kardiovaskulární systém.	346
7.1.5	Reprodukční systém a těhotenství	347
7.1.6	Vliv na trávicí trakt	353
7.2	Vliv užívání konopných drog na kognitivní funkce (<i>Lenka Miovská, Michal Miovský, Alexandra Šulcová</i>)	354
7.2.1	Vliv konopných drog na mozek	354
7.2.2	Kognitivní deficity způsobené akutní intoxikací konopnými drogami	359
7.2.3	Kognitivní deficity po minimálně 24hodinové abstinenci.	359
7.2.4	Kognitivní deficity a řízení motorového vozidla	363
7.2.5	Metodologická omezení výzkumu kognitivních deficitů	364
7.3	Amotivační syndrom u uživatelů konopných drog (<i>Roman Gabrhelík</i>)	365
7.3.1	Definice a výzkum amotivačního syndromu	365
7.3.2	Epidemiologie amotivačního syndromu	369
7.3.3	Diagnostika a diferenciální diagnostika amotivačního syndromu	369
7.4	Teorie marihuany jako „vstupní drogy“ (<i>Tomáš Zábranský</i>)	372
7.4.1	Současná diskuze o konopí jako „stejně nebezpečné droze jako heroin či pervitin“	372
7.4.2	Epidemiologické odbočky	375
7.4.3	Definice pojmu „teorie vstupní drogy“	379
7.4.4	Současné epidemiologické studie: faktor „náklonnosti k užívání nelegálních drog“ a studie užívání konopí a jiných drog u dvojčat.	383
7.4.5	Neurofarmakologický výzkum: mají dosavadní zvířecí studie zkřížené citlivosti význam pro teorii vstupní drogy?	389
7.4.6	Závěr teorie vstupní drogy.	392
	Souhrn	393
	Literatura	394

8	Současné perspektivy medicínského a hospodářského využití konopí	405
8.1	Využití látek z konopí v současné medicíně (<i>Tomáš Zábranský, Lumír O. Hanuš</i>)	406
8.1.1	Historie využívání konopí k léčbě	406
8.1.2	Oblasti možného léčebného využití konopných látek podle současné medicíny	407
8.1.3	Současné formy konopí využívané k terapii a autoterapii	416
8.1.4	Výhledy využití konopných látek a agonistů a antagonistů jejich receptorů v lékařství: současný základní výzkum	417
8.1.5	Politická diskuze o léčbě konopím	419
8.2	Možnosti hospodářského využití konopí (<i>Hana Gabrielová, Michal Ruman</i>)	421
8.2.1	Vlastnosti konopných surovin a hlavní oblasti jejich využití	422
8.2.2	Současná produkce konopí ve světě	427
	Souhrn	433
	Literatura	434
9	Konopné drogy v kontextu práva a drogové politiky	441
9.1	Vývoj právního postavení konopných drog v trestním právu (<i>Hana Gajdošíková</i>)	441
9.1.1	První mezinárodní úmluvy o drogách	442
9.1.2	Platné mezinárodní úmluvy o drogách (OSN)	442
9.1.3	Aktuální právní úprava o drogách v České republice	443
9.1.4	Návrh nové trestněprávní úpravy drogových deliktů v souvislosti s konopím	450
9.1.5	Drogové delikty ve správním právu	451
9.2	Postavení konopných drog v evropském právním systému (<i>Hana Gajdošíková</i>)	452
9.3	Trestná činnost spojená s konopnými drogami (<i>Hana Gajdošíková</i>)	454
9.3.1	Primární konopné drogové trestné činy (kazuistiky)	454
9.3.2	Sekundární konopné drogové trestné činy	456
9.4	Současný stav trestné činnosti spojené s konopnými drogami v České republice (<i>Hana Gajdošíková</i>)	457
9.5	Konopí a konopné drogy v kontextu drogové politiky (<i>Josef Radimecký</i>)	459
9.5.1	Huš, huš, huš	459
9.5.2	Vývoj vztahu lidstva k užívání konopných drog	461
9.5.3	Novodobá historie užívání konopných drog v USA	466
9.5.4	Marihuanové turbulence v české kotlině	468
9.5.5	Drogová politika a potíž definovat „problém drog“	470
9.5.6	Současné režimy kontroly zacházení s konopnými drogami ve světě	471
9.5.7	Závěr a souhrn poznatků k drogové politice a konopí	474
9.6	Cannabis sativa Holandica (<i>Augustina Barbora Ouštěcká-Neradová, Jindřich Mischa Nerad</i>)	476

9.6.1	Historický a zákonodárný kontext přístupu ke konopí v Nizozemsku	476
9.6.2	Zákon o omamných látkách z roku 1976	479
9.6.3	Historie holandského coffeeshopu	481
	Souhrn	497
	Literatura	497
	Zkratky	503
	Jmenný rejstřík	509
	Věcný rejstřík	513
	O autorech	525
	Seznam obrázků	531